

Project Initiatie Document
Pilot duurzaam digitaal informatiebeheer / e-depot

Provincie Utrecht – Het Utrechts Archief

INHOUDSOPGAVE

1	Documenteigenschappen	3
1.1	Documentgegevens	3
2	Projectdefinitie	5
2.1	Achtergrond	5
2.2	Projectdoelstellingen en gewenste uitkomst	6
2.3	Scope / afbakening	7
2.4	Randvoorwaarden en aannames	7
2.5	Relaties met andere projecten	7
3	Business case	9
3.1	Verwachte opbrengsten/voordelen en kosten/investering	9
3.1.1	Verwachte opbrengsten/voordelen	9
3.1.2	Verwachte kosten / investering	9
3.2	Scenario's	10
4	Projectaanpak en -plan	11
4.1	Keuzes in aanpak en -fasering	11
4.2	Projecttoleranties	11
4.3	Projectactiviteiten	11
4.4	Activiteitenplanning (mijlpalen)	13
4.5	Organisatie	14

1 DOCUMENTEIGENSCHAPPEN

1.1 Documentgegevens

Documentgegevens	
Projecttitel	Pilot e-depot Provincie Utrecht - Het Utrechts Archief
Versie	1.0
Versiedatum	26 januari 2016
Status	Versie ten behoeve van publicatie op internet
Auteur / eindredactie	Fred Schoonheim

2 PROJECTDEFINITIE

2.1 Achtergrond

Burgers en bedrijven moeten uiterlijk in 2017 zaken die ze met de overheid moeten regelen, digitaal kunnen afhandelen. De Provincie Utrecht spant zich in om deze overheidsbrede doelstelling voor haar eigen taken te realiseren. Randvoorwaardelijk daarvoor is dat de organisatie beschikt over een kwalitatief hoogwaardige en betrouwbare digitale informatiehuishouding. Ook ontwikkelingen op het gebied van (actieve) openbaarheid van informatie moeten hierin een plek krijgen.

De informatiehuishouding van de Provincie Utrecht is sinds 2011 al grotendeels digitaal. Een optimaal beheer van die digitale informatiehuishouding is sindsdien cruciaal, zodat de duurzame beschikbaarheid van informatie wordt gewaarborgd. De Provincie Utrecht is voortdurend bezig met het optimaliseren van de kwaliteit van deze informatiehuishouding.

Een deel van de informatie moet lange tijd worden bewaard. Blijvend te bewaren (analoge) archiefbescheiden van de Provincie Utrecht worden op basis van een dienstverleningsovereenkomst (uiterlijk 20 jaar nadat een dossier is afgesloten) overgebracht naar de provinciale archiefbewaarplaats bij Het Utrechts Archief en daar beheerd in de depotruimten. Met een volledig digitale informatiehuishouding in het verschiet is het van belang tijdig maatregelen te nemen waardoor ook de digitaal blijvend te bewaren archiefbescheiden digitaal naar de archiefbewaarplaats kunnen worden overgebracht. Het Utrechts Archief maakt daartoe gebruik van een technische e-depotvoorziening die door het Nationaal Archief is ontwikkeld en via de RHC's¹ in de provincies ook een landelijke oplossing biedt voor andere bij deze RHC's aangesloten overheden. Via dit e-depot worden beheer en beschikbaarstelling van alle blijvend te bewaren digitale informatie gewaarborgd.

Het Utrechts Archief verkent mede aan de hand van pilots hoe het e-depot het beste gebruikt kan worden, welke technische koppelingen gerealiseerd moeten worden en wat het beheer van digitale informatie in een e-depot betekent voor de eigen organisatie en voor de archiefvormende organisaties zoals de Provincie Utrecht. Op die manier worden beide organisaties zich bewust van nog te ondernemen stappen tot het moment dat formeel archiefbescheiden in het e-depot geplaatst kunnen worden. Gedeputeerde Staten hebben in 2014 toegezegd aan een pilot deel te nemen.

Doel van de pilot is nadrukkelijk niet alle aspecten voor het operationeel krijgen van het e-depot te onderzoeken, maar een beperkt aantal relevante aspecten te kiezen aan de hand waarvan ervaring kan worden opgedaan, zowel inhoudelijk als op het gebied van de samenwerking tussen beide organisaties. Mede op basis van deze uitkomsten kunnen verdere stappen worden voorbereid om de e-depotvoorziening uiteindelijk operationeel te krijgen, waardoor de duurzame beschikbaarheid van informatie is georganiseerd. Ook andere Provincies en diverse gemeenten zijn bezig met pilots rondom duurzaam

¹ RHC = Regionaal Historisch Centrum in de provinciehoofdsteden (in Utrecht HUA).

informatiebeheer en e-depot. De uitkomsten van deze verschillende pilots zijn aanvullend en worden actief gedeeld.

De functionaliteit van het e-depot staat overigens ook open voor opname van (op termijn vernietigbare) bestanden vooruitlopend op het moment van overbrenging. Deze vorm van 'uitplaatsing' maakt het mogelijk om dossiers na afsluiting al buiten de eigen provinciale organisatie onder te brengen. Deze mogelijkheid met betrekking tot uitplaatsing komt in deze pilot verder *niet* aan de orde.

2.2 Projectdoelstellingen en gewenste uitkomst

Het hoofddoel voor deelname aan de pilot e-depot is dat de Provincie Utrecht met de toekomstige aansluiting op het e-depot wil (blijven) beschikken over een digitale informatiehuishouding die zodanig is ingericht en uitgevoerd dat het de volgende functies kan vervullen:

- (Juridische) Verantwoordingsfunctie
- Bedrijfseconomische functie, waaronder functies op het gebied van hergebruik/kennismanagement
- Cultuur-historische functie (op termijn)

Zoals in de vorige paragraaf is beschreven heeft de pilot e-depot tot doel ervaring op te doen, zowel inhoudelijk als op het gebied van de samenwerking tussen beide organisaties, zodat daarmee bovenstaand hoofddoel wordt gediend.

De volgende doelstellingen van de pilot e-depot zijn hiervan afgeleid:

1. Het verkrijgen van inzicht in de verschillen tussen de metadata-schema's van systemen van de Provincie Utrecht en het in het e-depot gebruikte metadata-schema.
2. Het opdoen van praktische ervaring met het opnemen van bestanden in het e-depot waardoor een reëel beeld ontstaat van de inspanning die benodigd is bij de implementatie van het e-depot.
3. Het op de website van Het Utrechts Archief publiceren van in het e-depot geplaatste digitale content.
4. Het uitdragen van het belang van het e-depot en het delen van de resultaten van de pilot:
 - intern binnen de Provincie Utrecht en Het Utrechts Archief;
 - extern bij andere provincies, Regionaal Historische Centra en Nationaal Archief.

In Hoofdstuk 4 zijn werkpakketten samengesteld met concrete producten die aan bovenstaande invulling geven. Provincie Utrecht en Het Utrechts Archief hebben de ambitie om vernieuwende verkenningen te doen op het terrein van het e-depot. Beide organisaties

hebben de overtuiging dat aan deze ambitie invulling wordt gegeven met de activiteiten die in de werkpakketten zijn beschreven.

De pilot omvat hiermee essentiële voorbereidingen op de daadwerkelijke implementatie van het e-depot binnen de organisatie van Het Utrechts Archief én op de mogelijke daadwerkelijke koppeling van de informatiesystemen van de Provincie Utrecht uit de periode vanaf 2011. De pilot levert ook input voor de vormgeving van de dienstverleningsovereenkomst tussen de Provincie Utrecht en Het Utrechts Archief op het punt van digitale archivering.

2.3 Scope / afbakening

Het project is verantwoordelijk voor het realiseren van de omschreven doelstellingen door middel van het uitvoeren van de activiteiten die in Hoofdstuk 4 "Projectplan" zijn omschreven.

Het project/de pilot is niet verantwoordelijk voor:

- Implementatie van de adviezen die in de pilot e-depot worden opgeleverd.
- Aansluiting van de digitale omgeving van de Provincie Utrecht op het e-depot van Het Utrechts Archief.
- Formele overbrenging van digitale archiefbestanden.

2.4 Randvoorwaarden en aannames

- Management: de voor het project te nemen besluiten moeten tijdig door het management bij Provincie en HUA worden genomen.
- Techniek: goede ondersteuning voor de testomgeving (tenant e-depot) bij Het Utrechts Archief door het Nationaal Archief.
- Personeel: de voor het project aangewezen medewerkers bij Provincie Utrecht en HUA moeten tijdig beschikbaar zijn.
- Kennis: de voor de uitvoering van het project benodigde kennis moet in voldoende aanwezig zijn.
- Middelen: de voor de uitvoering van het project benodigde middelen moeten in voldoende mate aanwezig zijn.

2.5 Relaties met andere projecten

Andere projecten hebben een raakvlak met het onderhavige project. Deze informatie wordt opgenomen, om de betrokkenen de onderlinge afhankelijkheden tussen projecten te laten realiseren. Wijzigingen in het ene project en de consequenties voor andere projecten worden hierdoor meegenomen in de beoordelingen van Project Issues. Relaties met aspecten van de gewone bedrijfsvoering worden niet vermeld.

- Project Inrichting Serviceorganisatie bij het Nationaal Archief.
- Project Aansluiting op e-depot Nationaal Archief bij HUA (februari-juli 2015).
- Project Doorontwikkeling TMLO 2.0 door Archief 2020.

- Project Presto (ERP-project bij de Provincie Utrecht): de dossiers zullen gevormd worden in Documentum, waardoor de relatie vooralsnog niet of nauwelijks aanwezig is. Met name op het gebied van metadata wordt niettemin een toekomstige relatie voorzien.
- Verbeterprojecten rondom informatiebeheer bij de Provincie Utrecht.
- Andere pilots van Provincies en gemeenten die betrekking hebben op aansluiting op een e-depot.

3 BUSINESS CASE

In een business case wordt een zakelijke afweging beschreven om een project of taak te beginnen: de kosten worden tegen de baten afgewogen, rekening houdend met de risico's. Aan de hand van een dergelijke businesscase kan worden besloten om wel of niet te starten en/of verder te gaan met een project. In het kader van de pilot e-depot wordt nadrukkelijk niet de afweging gemaakt wat de opbrengsten/kosten zijn van een toekomstige daadwerkelijke aansluiting op het e-depot, waarna formele overbrenging van duurzaam te bewaren informatie kan plaatsvinden. De business case van de pilot e-depot is daardoor beperkt beschreven.

3.1 Verwachte opbrengsten/voordelen en kosten/investering

3.1.1 Verwachte opbrengsten/voordelen

De pilot levert nieuwe kennis op, noodzakelijk voor de toekomstige aansluiting van de digitale informatieomgeving van de Provincie Utrecht op een e-depot. Deze aansluiting vormt een belangrijk onderdeel van de toekomstige informatiehuishouding van de Provincie Utrecht.

De pilot leidt tot een brede bewustwording binnen de Provincie Utrecht (politiek, bestuur, management, medewerkers) van het belang van goede voorzieningen in het kader van duurzaam informatiebeheer. Deze bewustwording is van belang bij de inrichting en het beheer van de huidige en toekomstige informatiehuishouding en de verdere besluitvorming over en realisatie van het e-depot.

De pilot levert informatie over de benodigde middelen die zijn gemeoid met duurzaam digitaal archiefbeheer. Mede op basis van deze informatie zal Het Utrechts Archief een investeringsplan uitwerken voor de implementatie van het e-depot als digitale bewaarplaats voor de Provincie Utrecht.

Door de inbedding in het programma Archief 2020 komen de resultaten van deze pilot ook ten goede aan andere overheidsorganisaties die willen aansluiten op de e-depotvoorziening van het Nationaal Archief en de RHC's.

3.1.2 Verwachte kosten / investering

De activiteiten binnen de pilot worden hoofdzakelijk uitgevoerd door inzet van eigen medewerkers van de Provincie Utrecht en Het Utrechts Archief. Deze kosten zijn te kwantificeren aan de hand van de uren en de interne tarieven voor deze medewerkers. De projectorganisatie wordt beperkt ondersteund door een extern adviseur. Tenslotte worden kosten gemaakt voor de organisatie van een of meerdere bijeenkomsten in het kader van het delen van de uitkomsten van de pilot. De financiële raming is uitgewerkt in paragraaf 4.5.3.

In het kader van de pilot is het niet nodig om technische koppelingen e.d. te realiseren tussen de systemen van de Provincie Utrecht en het e-depot.

3.2 Scenario's

Om te komen tot een pilot met voldoende toegevoegde waarde voor zowel Provincie Utrecht als Het Utrechts Archief heeft afstemming plaatsgevonden over de opzet van de pilot.

Verschillende mogelijkheden/scenario's hebben daarbij de revue gepasseerd. Met name is gekeken naar nut en noodzaak om de mogelijkheid van "uitplaatsing" van informatie in de pilot te betrekken. Dat vraagstuk is omvangrijk, niet primair van belang in het kader van het e-depot en derhalve uiteindelijk niet uitgewerkt/opgenomen. Uitplaatsing van met name op termijn te vernietigen dossiers en bestanden is overigens mogelijk al onderwerp van andere pilots. Daarentegen is nog niet goed onderzocht het aspect van vervroegde overbrenging in relatie tot het openbaarmaken via een website van een RHC, dit is dan ook een uitermate geschikt onderwerp dat nog in het kader van een pilot onderzocht kan worden.

4 PROJECTAANPAK EN –PLAN

4.1 Keuzes in aanpak en –fasering

De pilot wordt projectmatig georganiseerd, waardoor er een duidelijke afbakening is. Gezien de omvang van het project is een eenvoudige aanpak en fasering mogelijk.

Fase 1	Voorbereiding
Fase 2	Uitvoering van de werkpakketten
Fase 3	Afronding en evaluatie (o.a. delen van de resultaten)

In paragraaf 4.4. zijn per fase de mijlpalen weergegeven.

4.2 Projecttoleranties

De toleranties van het project zijn:

- Geld: het budget is kaderstellend. Eventuele afwijkingen zijn alleen in overleg met de stuurgroep toegestaan.
- Tijd: de pilot moet binnen planning worden uitgevoerd. Bij uitloop van de planning kan de inzet van personeel niet worden gegarandeerd. Geen toleranties.
- Bereik (scope) van het project: geen toleranties.
- Risico's: bij het optreden van risico's wordt direct geëscaleerd via de afgesproken lijnen.
- Kwaliteit: geen toleranties.

4.3 Projectactiviteiten

De werkzaamheden die in de pilot e-depot worden uitgevoerd zijn afgeleid van de geformuleerde doelstellingen (zie paragraaf 2.2). Deze werkzaamheden zijn in onderstaande werkpakketten uitgewerkt.

Werkpakket	A
Doelstelling	Het verkrijgen van inzicht in de verschillen tussen de metadata-schema's van systemen van de Provincie Utrecht en het in het e-depot gebruikte metadata-schema.
Product	Een rapportage van: <ul style="list-style-type: none">• een vergelijking van het metadata-schema van Documentum met het in het e-depot gebruikte metadatamodel (ToPX, mede gebaseerd op het Toepassingsprofiel Metagegevens Lokale Overheden (TMLO).• een vergelijking van het metadata-schema van het Stateninformatiesysteem (NUSIS, leverancier GO) met het in het e-depot gebruikte metadatamodel (ToPX, mede gebaseerd op het Toepassingsprofiel Metagegevens Lokale Overheden (TMLO).
Toelichting	Informatiesystemen hanteren metadata-schema's aan de hand waarvan

	<p>bestanden van kenmerken worden voorzien. Bij het overplaatsen van bestanden vanuit de informatiesystemen van de Provincie Utrecht naar het e-depot moeten deze metadata op de juiste manier worden overgebracht. Tijdens de pilot worden de metadataschema's van 2 informatiesystemen vergeleken met het metadataschema van het e-depot.</p> <p>De ontwikkeling van een instrument ten behoeve van TMLO met dit soort metadata-schema's is opgenomen in de doorontwikkeling van TMLO 2.0 door Archief 2020.</p>
--	--

Werkpakket	B
Doelstelling	Het opdoen van praktische ervaring met het plaatsen van bestanden van de Provincie Utrecht in het e-depot waardoor een reëel beeld ontstaat van de inspanning die benodigd is bij de implementatie van het e-depot.
Producten	<p>Het feitelijk in het e-depot plaatsen van blijvend te bewaren digitale bestanden naar het digitale depot bij Het Utrechts Archief:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Een deel van het digitale archief van een of meerdere werkproces(sen) die worden beheerd in Documentum of het stateninformatiesysteem NUSIS worden opgenomen in het e-depot. Voorgesteld wordt de werkprocessen / documentenstroom m.b.t. het besluitvormingsproces van GS en PS hiervoor in aanmerking te laten komen. Aan de kant van Provincie Utrecht betekent dit dat de informatie uit Documentum en/of NUSIS wordt gehaald, die vervolgens bij Het Utrechts Archief wordt ingelezen. Een intern onderzoek door de provinciearchivaris voorafgaand aan de pilot naar de aard en opslag van deze stukkenstromen en het betrekken van een (te vormen) PS-klankbordgroepje bij de uitvoering van de pilot maken hier onderdeel van uit. b) Notulen van GS en PS zijn direct openbaar en derhalve geschikt voor vervroegde overbrenging. Aan de kant van Provincie Utrecht betekent dit dat de informatie uit NUSIS wordt gehaald, die vervolgens bij Het Utrechts Archief wordt ingelezen. Via het collectiebeheersysteem kan deze informatie vervolgens ontsloten worden op de website van Het Utrechts Archief; zie Werkpakket C.

Werkpakket	C
Doelstelling	Het op de website van Het Utrechts Archief publiceren van in het e-depot geplaatste digitale content.
Producten	Publicatie op de website van openbare GS- en PS-notulen, direct na afdoening van de zaak, dus in het kader van vervroegde overbrenging.
Toelichting	Deze activiteit is vernieuwend in het kader van de verschillende pilots e-depot die worden uitgevoerd: met de notulen van GS en PS wordt in

	<p>dit werkpakket (in samenhang met het vorige werkpakket) het totale proces doorlopen van selectie tot en met publicatie van digitale objecten en bijbehorende metadata. Omdat de notulen al openbaar zijn, kan dit daadwerkelijk van begin tot eind plaatsvinden.</p> <p>Uitvoering van dit werkpakket levert mogelijk ook aandachtspunten op voor de aanscherping van het overdrachtsprotocol dat HUA eerder met Archief2020 heeft ontwikkeld en is beproefd in de pilot met de Gemeente Utrecht.</p>
--	--

Werkpakket	D
Doelstelling	<p>Het uitdragen van het belang van het e-depot en het delen van de resultaten van de pilot:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. intern binnen de Provincie Utrecht en Het Utrechts Archief; 2. extern bij andere provincies, Regionaal Historische Centra en Nationaal Archief.
Producten	<p>Ad 1. Bijeenkomst voor geïnteresseerden van de Provincie Utrecht en Het Utrechts Archief na afronding van de pilot om de resultaten te delen.</p> <p>Ad. 2. Onder te verdelen in:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Uitgewerkt voorstel voor de organisatie van een bijeenkomst met de andere provincies, Regionaal Historische Centra en het Nationaal Archief, o.a. te gebruiken voor afstemming met Archief 2020. b. Bijeenkomst met alle provincies, Regionaal Historische Centra en het Nationaal Archief over belang, aanpak en tussenresultaat. <p>Locatie: Provinciehuis Utrecht.</p>

4.4 Activiteitenplanning (mijlpalen)

Omschrijving		2015								2016	
		Mei	Jun	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb
Fase 1	Vorbereiding	X	X	X							
Mijlpaal	Goedkeuring PU	X									
Mijlpaal	Goedkeuring HUA	X									
Mijlpaal	Kick-off project		X								
Fase 2	Uitvoering van de werkpakketten				X	X	X	X	X		
Mijlpaal	Werkpakket A gereed				X	X	X				
Mijlpaal	Werkpakket B gereed						X	X			
Mijlpaal	Werkpakket C gereed						X	X	X	X	

Mijlpaal	Werkpakket D gereed									X	
Fase 3	Afronding en evaluatie										X

4.5 Organisatie

De organisatie is conform Prince2. Het project wordt aangestuurd door een stuurgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van Provincie Utrecht en Het Utrechts Archief. De stuurgroep komt eens per maand en indien daar aanleiding toe is, vaker bijeen. Een projectteam komt gemiddeld eens per twee weken bijeen. Projectleider is Fred Schoonheim, provinciearchivaris van Utrecht (e-mail: fred.schoonheim@provincie-utrecht.nl).